

นิทานสุภาษิตจีน (50) 成语故事 (五十)

นิทานสุภาษิตจีนที่ “เรียนไทยได้จีน” จะนำเสนอในฉบับนี้คือ 指桑骂槐/指桑罵槐 (zhǐ sāng mà huái จื่อ ซาง ม่า หว่าย) โดย 指 zhǐ จื่อ แปลว่า ชี้ สาง sāng ซาง แปลว่า ต้นหม่อน 罵/罵 mà ม่า แปลว่า ต่ำ ต่อา หว่าย huái หว่าย แปลว่า ต้นหวาย (ไม้ยืนต้นชนิดหนึ่งของจีน) เมื่อรวมกันแล้วแปลว่า ชี้ต้นหม่อนตำต้นหวาย ก็คือผู้พูดหรือผู้แสดงบทนั้นกำลังต่อว่าสิ่งๆ หนึ่งเบื้องหน้า แต่เป้าหมายที่แท้จริงไม่ใช่ต่อว่าสิ่งที่อยู่ต่อหน้า แต่ต้องการที่กระทบถึงอีกฝ่ายหนึ่ง ซึ่งมีความใกล้เคียงกับสุภาษิตไทยคือ ตีวัวกระทบคราดนั่นเอง ส่วนในนิทานสุภาษิตจะเหมือนกันหรือต่างกัน เรามาดูนิทานสุภาษิตจีนเค้าว่ากันอย่างไร

ที่มาของคำสุภาษิตนี้เป็นหนึ่งในสามสิบหกกลยุทธ์ซุนวู หรือที่คนไทยเรียกติดปากว่ากลยุทธ์ซุนวู ในยุคราชวงศ์โจวช่วงสมัยขุนศึกของจีน ประเทศจีนแตกออกเป็นหลายก๊กเหล่า ต่างก็แก่งแย่งชิงบ้านชิงเมือง แย่งกันเป็นใหญ่แต่หนึ่งเดียวในแผ่นดิน รัฐอู 吴国/吳國 Wú Guó อยู่ กว๊าน แต่เดิมเป็นเพียงรัฐเล็กๆ ทางตอนใต้ของจีน ต่อมารัฐนี้กลายเป็นหนึ่งในเจ็ดรัฐที่ยิ่งใหญ่แห่งยุค เนื่องจากได้ยอดนักพิชัยสงครามซุนวู 孙武/孫武 Sūn Wǔ มาช่วยงานนั่นเอง และ

(ที่มาภาพ [HYPERLINK "http://pic.sogou.com/"](http://pic.sogou.com/)
<http://pic.sogou.com/>)

นิทานเรื่องที่จะกล่าวนี้ ก็คือต้นกำเนิดแห่งการสร้างชื่อเสียงของเขาด้วย มีเรื่องเล่าว่า ตอนที่ซุนวูเขียนตำราพิชัยสงครามเสร็จแล้วก็นำตำรานี้ไปถวายแก่เจ้าผู้ครองนครรัฐอู หลังเจ้าเมืองหวู่ดูแล้ว ก็ชมว่าเป็นตำราที่ดีแต่ต้องการให้เขาพิสูจน์โดยให้เขาฝึกฝน นางสนมในวังของเขาทั้ง 180 คนเป็นกองทหารที่มีระเบียบเคร่งครัด สามารถออกรบได้เหมือนทหารชายทั่วไป หลังซุนวูได้รับมอบหมายภารกิจพร้อมอำนาจเต็มที่ในการฝึกฝนแล้ว เขาก็สั่งให้เหล่านางสนมทั้งร้อยแปดสิบนางมาฝึกฝน โดยแบ่ง

พวกนางออกเป็นสองกอง พร้อมแต่งตั้งให้สนมเอกสองคนเป็นนางกอง(นายกอง) สั่งให้พวกนางเข้าแถว หันซ้าย หันขวาตามสัญญาณกลองและธงคำสั่ง แต่เหล่านางสนมไหนเลยจะสนใจต่อคำสั่งเหล่านั้น คงวิ่งกันขวักไขว่ ชนกันล้มและหัวเราะเป็นที่สนุกสนาน ซุนวูจึงเรียกทุกคนหยุด และอธิบายใหม่ว่า การไม่เข้าใจคำสั่งเป็นความผิดของผู้บังคับบัญชาที่ไม่อธิบายให้ชัดเจนก่อน จากนั้นจึงให้ทหารชายแสดงให้ดู แล้วถามว่าเข้าใจไหม เหล่านางสนมก็ตอบเข้าใจ จึงให้ทำใหม่ แต่ผลก็

ออกมาแบบเดิม ซุนอู่ก็บอกว่า คำสั่งและกฎหมายไม่ได้บอกให้ทราบก่อน ก็ถือว่าพวกนางไม่ผิด ที่ไม่ทำตาม จากนั้นก็อธิบายกฎหมาย กฎแห่งการทำความดีและบทลงโทษให้ฟังอย่างใจเย็น จากนั้นจึงถามพวกนางว่าเข้าใจหรือยัง หลังจากทุกคนตอบว่าเข้าใจดีแล้ว ซุนอู่ก็สั่งจัดแถว พร้อมสั่งลั่นกลองศึกให้เหล่าทหารหญิงบุกไปทางซ้าย แต่พวกนางทั้งหลายก็คงวิ่งกันขวักไขว่ เป็นที่สนุกสนานเช่นเดิม ซุนอู่จึงบอกว่าในเมื่อทุกอย่างชัดเจนหมดแล้วแต่ทหารก็ไม่ทำตามกฎ จึงต้องมีการลงโทษ โดยนางกองต้องรับผิดชอบ จึงสั่งให้ทหารนำตัวนางกองทั้งสองไปประหารเสีย เจ้าเมืองอยู่เห็นทักไมตรี สั่งให้ยกเลิก แต่ซุนอู่บอกว่านายทัพออกศึกอยู่มีสิทธิที่จะไม่รับคำสั่ง สุดท้ายนางกองทั้งสองจึงถูกลงโทษประหาร หลังจากนั้น การฝึกซ้อมก็ดำเนินไปด้วยความราบรื่น และต่อมาเมื่อซุนอู่ได้ไปฝึกฝนทหารจริงๆ และได้้นำกำลังไปรบจริง เหล่าทหารทั้งหลายเนื่องจากได้รู้จักตีศัพทการคุมทัพอันเข้มงวดของเขา จึงเชื่อฟังและทำตามอย่างดี เช่นนี้จึงทำให้กองกำลังรัฐอู่เข้มแข็งขึ้นมาอย่างรวดเร็วจนกลายเป็นหนึ่งในเจ็ดรัฐยิ่งใหญ่แห่งยุคชุนชิว

ข้อคิดจากประโยคสุภาษิตนี้

成语比喻：表面上骂这个人，实际上是骂那个人。

成語比喻：表面上罵這個人，實際上是罵那個人。

Chéngyǔ bǐyù: biǎo miàn shàng mà zhè gè rén, shíjì shàng shì mà nà gè rén.

เฉิงหยฺวี่ปี้หยวี่ : เปียว เมียน ฉั่ง มา เจ้อ เก้อ เหริน, ฉือ จี้ ฉั่ง ฉือ มา น้า เก้อ เหริน.

สุภาษิตเปรียบว่า ดูผิวเผินแล้วด่าว่าคนนี้ แต่แท้จริงแล้วด่าว่าคนนั้น

ประโยคตัวอย่างที่ใช้สำนวนสุภาษิตนี้ เช่น

你仔细考虑他的话，他不是说你的，而是指桑骂槐，目标是经理。

你仔細考慮他的話，他不是說妳的，而是指桑罵槐，目標是經理。

Nǐ zǐxì kǎolù tā de huà, tā bú shì shuō nǐ de, ér shì zhǐ sāng mà huái, mùbiāo shì jīnglǐ.

หนี จื่อซี่ เช่าลวี่ ทา เตอะ ฮว่า, ทา ปู้ ฉือ ชัว หนี เตอะ, เออร์ ฉือ จื่อ ซาง มา หุวาย, มู่เปียว ฉือ จิง หลี่.

คุณวิเคราะห์คำพูดเขาให้ดี เขาไม่ได้ว่าคุณนะ เขากำลังตีวัวกระทบคราดต่างหาก เป้าหมายคือผู้จัดการ

ครบทั้งหมัดนี้ก็คือเรื่องเล่านิทานสุภาษิตจีนพร้อมตัวอย่างการใช้สำนวนสุภาษิตคือ 指桑罵槐/指桑罵槐 (zhǐ sāng mà huái จื่อ ซาง มา หุวาย) ชี้ตันหมอนด่าตันหุวาย

ศูนย์ภาษาและวัฒนธรรมจีนสิรินธร มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง